

Door Max Rufi

1e Luchtbrug patiënt van Hospital Clinica Benidorm: verzekeringsmaatschappij en daar is ook medewerking

MEDISCHE LUCHTBRUG VOOR HARTOPERATIES EEN FEIT!

"Ik zou aanvankelijk moeten wachten op het noodzakelijk implanteren van een apparaatje dat bij een hartstilstand, een schok geeft waardoor mijn hart weer gaat kloppen, maar mijn cardioloog in Nederland wist dat ik naar Spanje zou gaan. Hij zei dat er eigenlijk een ICD geplaatst moest worden, "maar", zei hij, omdat u voor 5 maanden naar Spanje gaat verliezen we 7 maanden, maar er is een goed alternatief in Benidorm. Er is een mogelijkheid om het daar te laten doen. Als u wilt stel ik een medisch rapport op zodat u de keus hebt om dat wel of niet te doen. En zo kwam ik bij dokter Braat terecht. Hij heeft mij veel informatie gegeven. Toen is er een afspraak gemaakt. Alle afspraken die er geweest zijn, zijn heel erg goed verlopen, ik had uiteraard ook toestemming nodig van mijn verzekeringsmaatschappij en daar is ook medewerking van gekomen, ik kreeg een positief antwoord. Alle kosten zouden worden vergoed".

Dit zei de heer Appels uit Tilburg, die, om met de woorden van zijn cardioloog Jeroen Braat te spreken, tot de groep 'hartfaler' behoort in de spreekkamer van dokter Braat drie dagen nadat bij hem in Hospital Clinica Benidorm een ICD (Inwendige Cardio Defibrillator) was geïmplant. Een cardio defibrillator is een soort pacemaker die de mogelijkheid heeft om bij een volledige hartstilstand, een schok te geven. De heer Appels is een zogenaamde hartfaler. Hij heeft in de afgelopen jaren steeds een beetje van zijn hartspier verloren als gevolg van hartinfarcten, waardoor er weinig pompkracht over is gebleven. Een hart met weinig kracht heeft een hoge kans op hartritme stoornissen en die kunnen tot de dood leiden. Bij het implanteren van een ICD bij de heer Appelmans ging het er dus niet zo zeer om dat hij verzekeringstechnisch gezien recht op het implantaat had, maar dat het medisch gezien een 'must' was, aldus dokter Braat. Dat daarmee de door dokter Braat en Hospital Clinica Benidorm zo begeerde luchtbrug voor hartoperaties een feit werd, trok ook de aandacht van een Spaanse televisieploeg. Hallo sprak voor een draaiende camera met de heer Appels en met dokter Braat over de inwendige cardio defibrillator van de Tilburger en over wat er aan de 'luchtbrug' vooraf ging.

Hoe voelt u zich nu de operatie drie dagen achter u ligt?

Uitstekend! U zult misschien een beetje verbaasd zijn dat ik al weer redelijk op de been ben, gezien het feit dat ik afgelopen dinsdag geopereerd ben. Maar ik voel mij uitstekend. Ik heb dat te danken aan de medische ingreep en de verzorging.

Heeft u lang op deze operatie moeten wachten?

Nee, zeker niet. Omdat ik voor 5 maanden naar Spanje ging

waardoor de wachttijd in Nederland tot 7 maanden zou oplopen, kwam ik via mijn cardioloog in Holland bij dokter Braat van Hospital Clinica Benidorm terecht. Hij heeft mij veel informatie gegeven. Toen is er een afspraak gemaakt. Alle afspraken die er geweest zijn, zijn heel erg goed verlopen, ik had uiteraard ook toestemming nodig van mijn verzekeringsmaatschappij en daar is ook medewerking van gekomen, ik kreeg een positief antwoord. Alle kosten zouden worden vergoed!

Dokter Braat als het hart van meneer Appels zou stoppen met kloppen stelt de ICD zich dan zelf in werking?

Inderdaad, er zit een sensor in de ICD die constant registreert wat het hart doet. In principe doet het apparaatje helemaal niks tenzij het moet. De sensor geeft dat door aan de draad, die in de hartspier zelf ligt en op het moment dat de hartspier stil staat of fibrilleert, d.w.z. een hartfrequentie heeft van tien slagen per seconde hetgeen gelijk staat aan een hartstilstand, stuurt de sensor een signaal naar de pacemaker en die genereert de hoeveelheid stroom waarmee de defibrillatie wordt opgewekt. Het is een uiterst succesvolle methode.

Weet de ICD ook wanneer het moet stoppen met defibrilleren?

Ja, absoluut. Het registreert dat de hartspier weer werkt en 'zegt' mission accomplished waarna het ophoudt met defibrilleren.

Hoe lang lang moet een hartpatiënt in Nederland wachten op een ICD?

Dat is heel erg afhankelijk van waar men woont. Er zijn maar een beperkt aantal centra in Nederland die een ICD kunnen en mogen implanteren. Dat is aan regels en wetten gebonden. Als je bent aangewezen op een centrum dat toevallig een grote regio moet bedienen, dan kan je zomaar een half jaar op een wachtlijst komen te staan. En als je weet dat de kans duidelijk vergroot is dat je een hartstilstand krijgt dan is een half jaar een eeuwigheid. We hebben hier godzijdank geen wachttijden. Als we een akkoord krijgen van de verzekering is de patiënt gelijk welkom.

Het zal voor u een hele geruststelling zijn geweest toen u de ICD kreeg meneer Appels. Hoe is het om te leven met de wetenschap dat u een 'traumateam' in uw lichaam heeft?

Medisch vooronderzoek heeft uitgewezen dat het een noodzaak was dat het op redelijk korte termijn zou gebeuren. Ik was mij daar totaal niet van bewust. Maar als je dan de mededeling krijgt: "u moet zich wel laten behandelen want anders hebt u kans op dit of dat", dan ga je je pas realiseren wat dat betekent. En als het dan gebeurd is dan zeg je: "potverdorie, het is een hele geruststelling. Het apparaatje heeft mijn levensverwachting verlengd en mijn mogelijkheden vergroot. Ik ben er erg gelukkig mee.

Het implanteren van de ICD en de revalidatie van meneer Appels nam slechts drie dagen in beslag, maar hoeveel tijd was ermee gemoeid om mensen in Spanje te behandelen die in Nederland zijn verzekerd?

Dat is een heel traject. In het geval van meneer Appels is er een vooronderzoek geweest en de indicatie stelling was allemaal al gedaan. Dat hebben we hier in Spanje niet hoeven doen. Ik heb van mijn collega in Nederland een uitgebreid schrijven gekregen waarin het verleden van meneer Appels precies werd uitgelegd. Voor de verzekeraar in Nederland was het duidelijk dat het moest gebeuren. In Nederland is de zorg kwalitatief goed maar

je moet er lang op wachten en in mijn vakgebied is die tijd er soms niet. Meneer Appels is zo'n patiënt die niet veel tijd had. Ik denk dat het bijna een jaar geleden is dat ik aan de directie van Hospital Clinica Benidorm vroeg of het niet mogelijk is om mensen vanuit Nederland voor een behandeling hier naartoe te halen op basis van hun Nederlandse zorgverzekering. Toen kwam er een heel juridisch traject op gang. Er moest onderhandeld worden met verzekeringsmaatschappijen. We moesten aantonen dat we kwaliteitszorg kunnen leveren. Zo niet, dan doet geen enkele verzekeraar mee en terecht. Je moet bewijzen dat je goed bent. En daarnaast moet je een concurrerende prijs kunnen bieden. Die twee facetten hebben wij bewezen. We zitten zelfs onder de Nederlandse prijzen.

Welke hartoperaties worden er in Hospital Clinica Benidorm nog meer gedaan?

Een openhartoperatie ook wel bypass operatie genaamd en dotter behandelingen, mijn eigen vakgebied. De meest dankbare operatie voor mensen vanuit Nederland, is de zogenaamde ablatie, bij mensen met hartritme stoornissen die niet op medicijnen reageren. Met een katheter in het hart wordt de plaats van ontstaan van de hartritme stoornissen achterhaald en vervolgens moeten we de ritmestroom als het ware wegbranden. In Nederland zijn er maar een beperkt aantal centra die dat kun-

“ik had uiteraard ook toestemming nodig van mijn van gekomen. Alle kosten zouden worden vergoed”

nen. In Nieuwegein bijvoorbeeld duurt het soms wel een jaar als je zo'n behandeling moet ondergaan. Patiënten horen soms: “het zijn hartritme stoornissen waar je niet plotseling aan dood gaat” en dat klopt ook, maar als je 2x per week 4 uur lang op de bank moet liggen omdat je hartstag 160 is dan is er geen sprake van een acceptabel leven. Dan kan je geen jaar wachten op behandeling.

Dus het overlijdenscijfer gaat door deze snellere ingreep mogelijk aanzienlijk naar beneden?

Zeker, dat is wat de ICD doet die meneer Appels heeft gekregen. Het is een duur apparaat en de reden dat een zorgverzekeraar het vergoed, is omdat het bewezen is dat het jaren aan je leven kan toevoegen.

Meneer Appels zegt dat hij er "een aantal jaren bijgekregen heeft". Hoe ziet u dat als medicus?

Vooropgesteld dat hij geen ongeluk krijgt want dat houdt natuurlijk geen enkel apparaat tegen, heeft hij waarschijnlijk inderdaad een aantal jaren erbij. We moeten de statistiek echter niet afstemmen op een enkel individu. Want statistiek ontstaat uit studies met duizenden mensen, maar de ingreep bij meneer Appels is natuurlijk gedaan omdat de verwachting is dat hij er een aantal jaren bij krijgt.

Dokter Braat, is het implanteren van de ICD een kleine ingreep?

Medisch gezien? Ja, dan is dit een kleine ingreep. Het mooie is het apparaat zelf. Er zit veel techniek in. Het is maar een klein apparaatje, waar dus slechts een kleine wond voor gemaakt moet worden. Het wordt onder lokale verdoving ingebracht. De kunst zit 'm veel meer in het apparaat zelf, in hoe het wordt gemaakt?" Het kostte tientallen jaren. Nu hebben we het en de ingreep op zich, pacemakers implanteren doen we al een jaar of 40, neemt van het begin tot de laatste hechting, veelal niet meer dan een uur in beslag. De operatie is dus medisch gezien een kleine ingreep, maar de techniek is enorm.

Moet de patiënt na de operatie gerevalideerd worden?

Fysiek herstelt de patiënt over het algemeen snel. De eerste weken rustig aan doen, niet te veel kracht zetten, omdat de draad zich zeg maar moet nestellen. Het is zo dat we zo'n apparaat alleen aan mensen geven met een slecht hart, dus je hebt ook te maken met de psyche, en dat is natuurlijk iets heel anders. De ICD kan dus psychische stress met zich meebrengen. De nazorg is dus zeker niet alleen fysiek gericht, minstens zo belangrijk is de psychische nazorg. Voor sommige mensen is het moeilijker dan voor anderen. Dat moet men zich goed realiseren.

Hoe ziet u de toekomst meneer Appels?

Ja, ik ben nu 73 jaar, ik heb begrepen dat de batterij ongeveer 7 tot 10 jaar functioneert, ik heb voor mijzelf al uitgemaakt dat het tien wordt. Dus ik heb gezegd “op mijn 83ste kunt u mij terug

verwachten om te kijken of het mogelijk is een andere batterij te plaatsen en dan kijken we wel weer verder. Ik ben optimistisch. Als ik rondkijk in Benidorm zie ik in het winkelcentrum overal grijs haar en ik moet zeggen dat ik daar versteld van stond. De mensen zijn erg levenslustig ook de echt oude mensen zijn er wel en ze willen genieten van de zon, zee en lucht. Dat vind ik heel positief.

Meneer Appels is de eerste patiënt met een Nederlandse ziektekosten verzekering die in Spanje aan het hart is geopereerd dokter Braat en er volgen er meer. Is er sprake van een medische luchtbrug?

Een collega uit Nederland belde mij onlangs met het verzoek een hartpatiënt hier te laten opereren en een van mijn eigen patiënten die een vernauwing in de hartklep en een vernauwing in een bloedvat heeft, komt over drie weken hier naartoe voor een eerste bypass operatie en een nieuwe hartklep. Er is wat mij betreft dus zeker sprake van het begin van een medische luchtbrug.

De medische kosten in Spanje zijn lager dan in Nederland. Is dat één van de redenen dat verzekeraars in zijn voor zo'n medische luchtbrug?

Het is geen geheim dat de gezondheidszorg enorme kosten met zich meebrengt, die we uiteindelijk met z'n allen moeten ophoesten. Een zorg verzekeraar heeft ten dele als taak die kosten op een goede manier te verdelen. Een andere taak van een zorg verzekeraar, vind ik, is dat mensen die veertig jaar premie hebben betaald, het recht hebben om de beste zorg te krijgen die mogelijk is. Ieder moet krijgen waar hij recht op heeft, maar je moet je wel aan je budget houden. Je kunt het maar één keer uitgeven. Ik ben ervan overtuigd dat het heeft meegespeeld dat wij hier operaties kunnen aanbieden voor een bedrag dat in Nederland niet mogelijk is. Dat geeft ook niet, dat is deels ons bestaansrecht. Als wij duurder zouden zijn dan had meneer Appels hier niet gezeten.

Is er sprake van een regelmatige controle of is meneer Appels de komende tien jaar van dokter Braat af?

Hij is niet dokter af, hij zal nooit dokter af zijn, hij is bij mij welkom maar ik weet ook zeker dat mijn collega in Nederland hem graag terug wil zien. Over het algemeen is het zo dat daar waar het apparaat is geïmplant, we ook de controle doen, maar over de ICD die we bij meneer Appels hebben geïmplant heb ik een uur nadat het erin zat al ge-emaild met mijn collega zodat hij precies weet 'hoe en wat' als het daar gecontroleerd wordt. Het ligt er helemaal aan waar meneer Appels op dat moment is.

Is dokter Braat van u af meneer Appels?

Nee, want mocht ik hier in deze contreien vertoeven, dan neem ik gewoon even contact met hem op. Ik ben ik ervan overtuigd dat hij het prettig vindt om even te beluisteren hoe het met me gaat en of er zich complicaties hebben voorgedaan? Hij zal dus niet van mij af zijn. Ik vind het van de andere kant ook prettig om eventueel tussentijds nog eens een telefoontje te krijgen van “hoe gaat het”? Een belangrijk aspect voor mij is ook het begeleidingstraject geweest. De voorlichting die eraan vooraf gegaan is. Het was heel verhelderend, heel prettig en ook geruststellend. Je kunt wel stoer doen en doen alsof het allemaal niks is, maar ik heb de ingreep die dokter Braat als medisch “klein” omschrijft toch wel ervaren als iets wat wat zwaarder aankomt. Als je dan de bijbehorende begeleiding krijgt die tot geruststelling leidt dan vind ik dat prettig!

De heer Appels op controle bij dokter Jeroen Braat